

Bruksela, 16 grudnia 2025 r.
(OR. en)

16923/25

DEVGEN 240
FIN 1566
ACP 138
RELEX 1702

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Delegacje

Dotyczy: Rozwijanie wzajemnie korzystnych partnerstw poprzez lepsze finansowanie, równouprawnienie płci, zdrowie na świecie i handel
– Konkluzje Rady (15 grudnia 2025 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie rozwijania wzajemnie korzystnych partnerstw poprzez lepsze finansowanie, równouprawnienie płci, zdrowie na świecie i handel, w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4145. posiedzeniu, które odbyło się 15 grudnia 2025 r.

Konkluzje Rady w sprawie rozwijania wzajemnie korzystnych partnerstw poprzez lepsze finansowanie, równouprawnienie płci, zdrowie na świecie i handel

(bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych)

Finansowanie partnerstw międzynarodowych

1. Rada uznaje, że angażowanie się w partnerstwa międzynarodowe prowadzi do wzmocnienia Europy oraz do poprawy jej bezpieczeństwa, odporności i globalnych połączeń; Rada dostrzega też, że finansowanie partnerstw międzynarodowych pozostaje podstawą globalnego programu działania UE i celów jej polityki zagranicznej. Międzynarodowe partnerstwa UE wspierają zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy w krajach partnerskich, a ich głównym celem jest eliminacja ubóstwa, przyczynianie się do zachowania światowego porządku opartego na zasadach oraz pomoc w promowaniu interesów europejskich, zgodnie z unijnym Programem strategicznym na lata 2024–2029 na rzecz dobrze prosperującej i konkurencyjnej Europy. Rada podkreśla, że UE jest zdecydowana pozostać wiarygodnym, kierującym się wartościami i stabilnym partnerem w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju i ustanawianiu wzajemnie korzystnych partnerstw.
2. Rada przypomina o zobowiązaniu podjętym przez UE i jej państwa członkowskie do realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej 17 celów, celów porozumienia paryskiego oraz celów i założeń globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i Paktu dla przyszłości.
3. UE będzie nadal współpracować z krajami partnerskimi w celu zapewnienia odpowiednich rozwiązań w perspektywie krótko- i długoterminowej poprzez współpracę na rzecz rozwoju, w tym za pośrednictwem unijnej strategii Global Gateway i jej podejścia 360 stopni. Budowanie wzajemnie korzystnych partnerstw wymaga szerokiego i konstruktywnego współdziałania w ramach współpracy na rzecz rozwoju, a także w ramach handlu i inwestycji, jak również w drodze dialogu politycznego i dialogu na temat bezpieczeństwa, przy czym uznaje się, że to poszczególne kraje partnerskie ponoszą główną odpowiedzialność za swój własny rozwój. Należy również zapewnić komplementarność z pomocą humanitarną zgodnie z powiązaniem między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi. Należy opracować zrównoważone podejścia do większej spójności między polityką rozwojową a polityką migracyjną, zgodnie z prawem UE i prawem międzynarodowym, między innymi

poprzez zajęcie się – w zrównoważony sposób – pierwotnymi przyczynami migracji nieuregulowanej.

4. Ponadto, uwzględniając wyniki 4. Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, która odbyła się w Sewilli na przełomie czerwca i lipca 2025 r., Rada ponownie podkreśla znaczenie finansowania zrównoważonego rozwoju i skutecznego wykorzystania wszystkich dostępnych źródeł finansowania – publicznych i prywatnych, krajowych i międzynarodowych – w celu wypełnienia luki w finansowaniu. Rada podkreśla znaczenie działań na rzecz skoordynowanych wysiłków publicznych i prywatnych oraz innowacyjnych mechanizmów finansowania, uznając rolę oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) jako katalizatora mobilizacji dodatkowych zasobów poprzez uruchamianie zasobów krajowych, finansowanie mieszane i zrównoważone inwestycje prywatne. Rada podkreśla, jak ważne jest wspieranie krajów partnerskich w tworzeniu przestrzeni fiskalnej niezbędnej do przyspieszenia inwestycji, które poprawiają jakość życia ludzi i tworzą godne miejsca pracy, a jednocześnie zapewnianie stabilności długu, wspieranie atrakcyjnych warunków inwestycyjnych, mobilizowanie sektora prywatnego, a także zwalczanie korupcji i nielegalnych przepływów finansowych.
5. Rada wzywa do skutecznego wdrożenia reformy międzynarodowej architektury finansowej, w tym wielostronnych banków rozwoju, co ma służyć mobilizacji większej ilości środków finansowych na realizację celów zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem systemu wielostronnego, który będzie mniej rozdrobniony oraz bardziej wydajny, skuteczny i odporny na obecne i przyszłe wyzwania i kryzysy.
6. Rada podkreśla, że unijne finansowanie zewnętrzne musi być adekwatne do zakładanych celów i wspierać globalną rolę UE w zmieniającym się krajobrazie globalnym charakteryzującym się niepewnością, konkurencją strategiczną i gospodarczą, niestabilnością, rosnącym poziomem konfliktów i chronicznymi kryzysami. Musi ono pozwolić UE wzmocnić jej wpływy geopolityczne i geoeconomiczne, stosować odnowione podejście do współpracy międzynarodowej, sprostać globalnym wyzwaniom i przyczynić się do dostarczania globalnych dóbr publicznych poprzez wspieranie opartych na wartościach i wzajemnie korzystnych partnerstw. Ponadto UE powinna nadal odgrywać kluczową rolę w trwającym procesie reform ONZ-80 i chronić międzynarodowy porządek oparty na zasadach, którego centralnym elementem jest ONZ. Musi również dopilnować, aby UE dostosowała swoją ofertę do potrzeb krajów partnerskich, w tym krajów najsłabiej rozwiniętych, małych rozwijających się państw wyspiarskich i krajów niestabilnych, oraz działać w bardziej zintegrowany sposób w ramach podejścia „Drużyna Europy”, podkreślając znaczenie i rolę delegatur UE oraz zdolność każdego państwa członkowskiego do wniesienia znaczącego wkładu we wspólną europejską ofertę dla krajów partnerskich.

Wdrożenie strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie

7. Rada z zadowoleniem przyjmuje pierwsze sprawozdanie z wdrażania strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie i potwierdza wiodącą rolę UE i jej państw członkowskich w promowaniu zdrowia na świecie wraz z partnerami w oparciu o solidarność, humanitaryzm, sprawiedliwość, równouprawnienie płci i przestrzeganie praw człowieka dla wszystkich. Uznano w nim, że choroby mają naturę transgraniczną i mogą mieć wpływ na wiele sektorów jednocześnie. Kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego, dobrostanu i stabilności społeczno-gospodarczej Europy ma zatem ogólnosiwiatowy dostęp do pełnego zakresu podstawowych usług zdrowotnych i wiarygodnych informacji na temat zdrowia. Zaangażowanie to powinno opierać się również na podejściu „Jedno zdrowie”, w którym uznaje się wzajemne powiązania między zdrowiem ludzi i zwierząt i zdrowiem środowiskowym, a także na uznaniu rosnącego wpływu zmiany klimatu na zdrowie na świecie.
8. Rada potwierdza strategiczne znaczenie strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie i jej trzech głównych priorytetów, koncentrujących się na zdrowiu i dobrostanie, wzmocnieniu systemów opieki zdrowotnej i powszechnym zabezpieczeniu zdrowotnym, i zwalczania zagrożeń dla zdrowia, a także zapewniania sprawiedliwego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie, zgodnie z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju. Rada z zadowoleniem przyjmuje trwające prace nad ustanowieniem kompleksowych ram na rzecz działań następczych, rezultatów i wpływu.
9. UE i jej państwa członkowskie wnoszą znaczący wkład w poprawę zdrowia na świecie poprzez działania i partnerstwa w różnych sektorach i na wszystkich szczeblach. Chodzi między innymi o promowanie powszechnego dostępu do szczepionek i leków, a także dostępu do technologii medycznych, z poszanowaniem przepisów międzynarodowych. Wkład ten obejmuje również zwalczanie chorób zakaźnych i niezakaźnych, w szczególności poprzez merytoryczną współpracę, w ramach dostępnych możliwości, ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) i innymi podmiotami ONZ, w tym UNFPA, UNAIDS i UNICEF, a także główne globalne inicjatywy i mechanizmy w dziedzinie zdrowia, takie jak Globalny Sojusz na rzecz Szczepionek i Szczepień (GAVI), Globalny Fundusz na rzecz Walki z AIDS, Gruźlicą i Malarią, Światowa Inicjatywa na rzecz Walki z Polio (GPEI), Unitaid, Międzynarodowy Instytut Szczepionek (IVI) i Fundusz Pandemiczny. Podkreśla to potrzebę dalszego zrównoważonego finansowania zgodnie z odpowiednimi procesami dostosowania i ustalania priorytetów, a także potrzebę większej rozliczalności i przejrzystości, większej gotowości i stosowania cyfrowych rozwiązań w dziedzinie zdrowia w celu wzmocnienia globalnych systemów opieki zdrowotnej.

10. Rada wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego wdrażania strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie i do zapewnienia, aby była strategia ta nie traciła na znaczeniu w zmieniającym się globalnym krajobrazie zdrowotnym i w kontekście globalnego bezpieczeństwa zdrowotnego. Obejmuje to wzmocnienie zbiorowego wpływu UE jako podmiotu globalnego i regionalnego, w tym za pośrednictwem strategii Global Gateway i inicjatyw Drużyny Europy, konstruktywne przyczynianie się do programów reform globalnej architektury zdrowotnej, w tym agendy z Lusaki i procesu zmiany priorytetów WHO, a także podkreślanie ścisłej współpracy między wszystkimi podmiotami w celu zwiększenia efektywności i stymulowania synergii. Rada jest nadal zaniepokojona wyraźnym negatywnym wpływem na globalne bezpieczeństwo zdrowotne i wyniki zdrowotne osiągnięte w niektórych najbardziej zmarginalizowanych społecznościach na świecie, co wynika z drastycznego ograniczenia finansowania zdrowia na świecie. W tym kontekście Rada podkreśla, jak ważne jest zapewnienie, by UE przystosowywała się do nowych okoliczności, w tym w razie potrzeby dokonywała zmian priorytetów i kierunków działań, a jednocześnie dążyła do utrzymania środków służących zapewnieniu równości w dziedzinie zdrowia wobec pozostających najbardziej w tyle. Rada potwierdza zdecydowane zaangażowanie UE we współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, między innymi z będącą centralnym elementem globalnej architektury zdrowotnej WHO, która to współpraca ukierunkowana jest na realizację strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie i wspólne osiągnięcie dalszych postępów.

Ocena trzeciego planu działania w sprawie równości płci

11. Rada przyjmuje do wiadomości wyniki niezależnej oceny trzeciego planu działania w sprawie równości płci (GAP III). Ocena potwierdza strategiczne znaczenie GAP III, który został przyjęty przez Komisję i Wysokiego Przedstawiciela Unii Europejskiej i spotkał się z pozytywnym odbiorem w konkluzjach prezydencji, oraz jego rolę w dalszym znacznym zwiększaniu strategicznego znaczenia równości płci w działaniach zewnętrznych UE. Ponieważ równość płci oraz prawa kobiet i dziewcząt, w tym ich prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne, spotykają się na całym świecie z bezprecedensowym sprzeciwem, Rada potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz globalnego propagowania równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet oraz praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, zgodnie z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju, także we współpracy z rządami partnerskimi, społeczeństwem obywatelskim i sektorem prywatnym.

12. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i przestrzegania wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania i programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego i praw w tej dziedzinie. Mając to na uwadze, UE potwierdza swoje zobowiązanie na rzecz propagowania, ochrony i urzeczywistniania praw każdej osoby do sprawowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – pełnej kontroli oraz swobodnego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji w kwestiach dotyczących seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE podkreśla także potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo wszechstronnych informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, edukacji w tym zakresie, w tym do edukacji seksualnej, oraz dostępu do usług opieki zdrowotnej.
13. Rada odnotowuje, że opracowywany jest czwarty plan działania w sprawie równości płci (GAP IV) [przez Komisję i Wysokiego Przedstawiciela Unii Europejskiej]. W GAP IV należy wykazać stałe zaangażowanie i wiodącą rolę UE poprzez wyznaczenie konkretnych celów. W GAP IV należy nadal promować równość płci oraz zdrowie reprodukcyjne i seksualne i prawa w tej dziedzinie, zgodnie z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju, a także prawa wszystkich kobiet i dziewcząt oraz osób LGBTI poprzez transformacyjne podejścia wymierzone w podstawowe przyczyny nierówności płci, wielorakie i interseksjonalne formy dyskryminacji oraz stosowanie podejścia opartego na prawach człowieka. GAP IV powinien przyczynić się do stworzenia bezpiecznych warunków dla obrończyń praw człowieka i dla osób LGBTI. GAP IV powinien również nadal przeciwdziałać stereotypom płciowym, podstawowym przyczynom nierówności płci i dyskryminacji kobiet i dziewcząt, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji, w tym osób z niepełnosprawnościami. W GAP IV należy przypomnieć o zobowiązaniu UE do wspierania równego, pełnego, skutecznego i znaczącego uczestnictwa i przywództwa kobiet i młodzieży, w całej ich różnorodności, we wszystkich sferach i na wszystkich szczeblach życia publicznego i politycznego, zgodnie z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2027, do wzmacniania praw gospodarczych i społecznych wszystkich kobiet i dziewcząt, realizacji programu działań na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz wyeliminowania wszelkich form przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć. Wszystkie te zobowiązania powinny nadal znajdować odzwierciedlenie w unijnych instrumentach finansowania działań zewnętrznych.

Sprawozdanie roczne na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE

14. Rada z zadowoleniem przyjmuje coroczną analizę Komisji dotyczącą celów w zakresie pomocy rozwojowej UE i pragnie przedstawić Radzie Europejskiej następujące informacje:
- a) W 2024 r. UE i jej państwa członkowskie odpowiadały za 42 % światowej oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA)¹ i w ten sposób nadal umacniały swoje przywództwo w kontekście globalnej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju jako największy światowy darczyńca ODA.
 - b) Wspólna unijna ODA² stanowiła 0,50 % dochodu narodowego brutto (DNB) UE w 2024 r., co odpowiada 88,7 mld EUR. Stanowi to spadek w porównaniu z udziałem UE w DNB UE z 2023 r., który wyniósł 0,56 % (95,5 mld EUR).
 - c) Wspólna unijna ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych (kraje LDC)³ stanowiła 0,12 % DNB UE w 2023 r., co odpowiada 20,0 mld EUR. Stanowi to wzrost w porównaniu z jej udziałem w DNB UE z 2022 r., który wyniósł 0,10 % (15,3 mld EUR).
15. Rada nadal zachęca wszystkie państwa członkowskie do postępów w realizacji ich indywidualnych celów, a także do wspólnego zobowiązania się UE do przeznaczenia do 2030 r. 0,7 % DNB na ODA⁴ oraz 0,20 % DNB na ODA dla krajów LDC. Rada zachęca również państwa członkowskie do zapewnienia, by odpowiednia część ich ODA, np. 10 %, była przeznaczana na działania humanitarne w oparciu o istniejące potrzeby w tej dziedzinie.

¹ Na podstawie wstępnych informacji na temat danych OECD–DAC dotyczących ODA za 2024 r. Globalną ODA definiuje się tu jako obejmującą ODA przekazywaną wspólnie przez całą UE oraz wszystkie inne kraje-darczyńców będące lub niebędące członkami DAC, które zgłaszają informacje OECD.

² Na podstawie wstępnych informacji na temat danych OECD–DAC dotyczących ODA za 2024 r. Wspólna unijna ODA jest mierzona na podstawie ekwiwalentu dotacji i stanowi sumę oficjalnej pomocy rozwojowej od państw członkowskich UE oraz odsetka ODA przekazywanego przez instytucje UE, który nie jest przypisywany państwom członkowskim ani darczyńcom spoza UE, takim jak Zjednoczone Królestwo.

³ Na podstawie danych OECD–DAC dotyczących ODA za 2023 r. Wspólna unijna ODA na rzecz krajów LDC obejmuje dwustronną ODA netto przekazywaną przez państwa członkowskie UE na rzecz krajów LDC, przypisywaną wielostronną ODA na rzecz krajów LDC oraz regionalną ODA, o której wiadomo, że korzystają z niej kraje najsłabiej rozwinięte, a także regionalną ODA przekazywaną przez instytucje UE, o której wiadomo, że korzystają z niej kraje LDC (nie licząc udziału Zjednoczonego Królestwa).

⁴ Państwa członkowskie, które zostały członkami UE po 2002 r., zobowiązały się, że będą dążyć do zwiększenia swojego stosunku ODA do DNB do poziomu 0,33 %.

16. Rada potwierdza gotowość UE do aktywnego uczestnictwa w kształtowaniu międzynarodowego systemu współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej, który będzie w pełni przygotowany do stawienia czoła dzisiejszym globalnym wyzwaniom. W związku z tym Rada apeluje o międzynarodowe partnerstwa, które skutecznie wykorzystują wszystkie źródła finansowania zrównoważonego rozwoju, w tym w formie ODA i w innych formach, aby zoptymalizować wpływ zasobów i wspierać programy rozwoju krajów partnerskich, w tym krajów najsłabiej rozwiniętych i niestabilnych. Rada podkreśla, jak ważne jest lepsze i bardziej systematyczne mierzenie wpływu, a także gromadzenie inkluzywnych danych i przejrzysta sprawozdawczość na temat wszystkich oficjalnych źródeł finansowania, w tym zasobów uruchomionych z sektora prywatnego, za pośrednictwem systemu sprawozdawczości wierzycieli OECD (w szczególności ODA), całkowitego oficjalnego wsparcia na rzecz zrównoważonego rozwoju (TOSSD) lub międzynarodowej inicjatywy na rzecz przejrzystości pomocy (IATI).

Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie pomocy na rzecz wymiany handlowej

17. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne nr 17/2025 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i wyraża uznanie dla Komisji za zaakceptowanie zaleceń Trybunału. Rada zasadniczo zgadza się z odpowiedziami Komisji na ustalenia i zalecenia zawarte w sprawozdaniu Trybunału.
18. Pomoc na rzecz wymiany handlowej jest ważnym elementem finansowania rozwoju i jest zgodna ze strategią Global Gateway a świadczy się ją między innymi poprzez inwestycje w infrastrukturę gospodarczą i rozwój zdolności produkcyjnych. UE i jej państwa członkowskie są nadal – łącznie – stroną, która wnosi największy na świecie wkład w pomoc na rzecz wymiany handlowej: ich łączny wkład w 2022 r. wyniósł około 22,2 mld EUR, co stanowi 36 % całej pomocy na rzecz wymiany handlowej ze źródeł dwustronnych i wielostronnych.
19. Rada potwierdza, że UE będzie nadal wspierać kraje partnerskie w usuwaniu przeszkód związanych z handlem, zwiększaniu ich zdolności handlowych oraz w negocjowaniu i stosowaniu zasad handlu międzynarodowego, wspieraniu procesów integracji regionalnej, a także w budowaniu infrastruktury potrzebnej do integracji z międzynarodowym systemem handlowym. Rada ponownie wyraża swoje zobowiązanie na rzecz wspierania warunków sprzyjających handlowi i inwestycjom, które będą wzmacniać wzajemnie korzystne partnerstwa i zrównoważony rozwój, dostrzegając potrzebę lepszego ukierunkowania działań na rzecz krajów LDC.